

LIGJ

Nr.9092, date 3.7.2003

PER ZBATIMIN E "KONVENTES PER NDALIMIN E ZHVILLIMIT, TE
PRODHIMIT, MAGAZINIMIT DHE PERDORIMIT TE ARMEVE KIMIKE DHE PER
SHKATERRIMIN E TYRE"

Ne mbeshtetje te neneve 78, 83 pika 1 dhe 122 pika 1 te Kushtetutes, me propozimin e
Keshillit te Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

V E N D O S I:

Neni 1
Objekti

Ky ligj percakton autoritetin, pergjegjesite, krijimin dhe funksionimin e organeve te
nevojshme per zbatimin e detyrimeve, qe rrjedhin nga Konventa per Ndalimin e Armeve
Kimike (KNAK) ne Republiken e Shqiperise, si shtet pale e saj.

Neni 2
Perkufizime

Ne kuptim te ketij ligji, termat e meposhtem kane keto kuptime:

1. "Armet kimike" jane vecmas ose se bashku:
 - a) kimikatet helmuese dhe paraardheset e tyre, pervec rastit kur perdoren per qellime, te cilat nuk ndalohen nga Konventa, me kusht qe lloji dhe sasia te jene brenda normave te percaktuara ne te;
 - b) municionet dhe pajisjet e pergatitura per te shkaktuar vdekje ose demtime te tjera, permes vetive helmuese te kimikateve te permendura ne shkronjen "a" te pikes 1 te ketij neni;
 - c) cdo pajisje e projektuar per perdorim te drejtperdrejte te municioneve dhe mjeteve te percaktuara ne shkronjen "b" te pikes 1 te ketij neni.
2. "ONAK-u" eshte Organizata per Ndalimin e Armeve Kimike, me seli ne Hage, Holande.
3. "Numrat kimike CAS" jane numrat e regjistrimit te produktit kimik, sipas Sistemit Kimik Abstrakt.
4. "Konventa" eshte "Konventa per ndalimin e zhvillimit, magazinimit dhe perdorimit te armeve kimike dhe per shkaterrimin e tyre" e 13 janarit 1993, se bashku me anekset (Aneksi I "Per kimikatet", Aneksi II "Per zbatimin dhe verifikimin" dhe Aneksi III "Per mbrojtjen e te dhenave").

Neni 3

Autoriteti shteteror per zbatimin e Konventes

1. Ministri i Mbrojtjes eshte autoriteti shteteror i Republikes se Shqiperise per zbatimin e Konventes.
2. Autoriteti shteteror kryen funksionet e parashikuara ne piken 4 te nenit 7 te Konventes dhe ne dispozitat e ketij ligji.
3. Autoriteti shteteror bashkerendon veprimtarine e te gjithe organizmave dhe siper marrjeve industriale, te vendit dhe atyre nderkombetare, per zbatimin e plote te Konventes. Gjithashtu ai, ne bashkepunim me Ministrin e Puneve te Jashtme, Ministrin e Industrise dhe te Energjetikes, Ministrin e Financave, Ministrin e Ekonomise, Ministrin e Rendit Publik, Ministrin e Mjedisit, pergatit dhe nxjerr udhezimet e nevojshme.

Neni 4

Funksionimi i struktures per zbatimin e Konventes, pergjegjesite dhe krijimi i bordit te keshilltareve

1. Ne Ministrine e Mbrojtjes, ne mbeshtetje te autoritetit shteteror, krijohet dhe funksionon struktura per zbatimin e Konventes e cila:
 - a) ndjek ecurine e marredhenieve me ONAK-un dhe me autoritetet shteterore te vendeve tjera;
 - b) pergatit kushtet per nenshkrimin e marreveshjeve ndermjet Qeverise Shqiptare dhe ONAK-ut;
 - c) pergatit raportin vjetor, te cilin ia paraqet Ministrit te Mbrojtjes, ku pershkruhen, me hollesi, te dhena per zbatimin e Konventes ne Republiken e Shqiperise;
 - ç) njofton institucionet e permendura ne piken 3 te nenit 3 te ketij ligji per gjendjen ne vend;
 - d) shkemben te dhena per prodhimin, zoterimin, perdorimin, transferimin, eksportimin, importimin dhe shkaterrimin e produkteve qe perdoren ne industrine kimike, te permendura ne nenin 5 te ketij ligji.
2. Struktura e lartpermendur, pervec pergjegjesive dhe detyrave te percaktuara ne piken 1 te ketij neni, zbaton edhe detyra te tjera, te caktuara me akte ligjore e nenligjore.
3. Prane Ministrit te Mbrojtjes krijohet bordi i keshilltareve, si organ keshillimor, per c'eshtjet e Konventes.
4. Perberja, detyrat, pergjegjesite dhe shperblimi i anetareve te bordit te keshilltareve percaktohen me vendim te Keshillit te Ministrave, me propozimin e Ministrit te Mbrojtjes:

Neni 5

Detyrimi per deklarimin e veprimtarise dhe verifikimi nga autoriteti shteteror

1. Çdo person fizik ose juridik, vendas ose i huaj, qe prodhon, zoteron, perdor ose transferon lende kimike, importon dhe/ose eksporton lende me perberje kimike, te percaktuara ne tabelat 1, 2 dhe 3, qe i bashkelidhen ketij ligji, si dhe zoteruesit e impianteve te prodhimit te ketyre lendeve jane subjekt deklarimi dhe verifikimi nga

autoriteti shteteror, per te siguruar perputhshmerine e veprimtarive te tyre me Konventen dhe me kete ligj.

2. Personi fizik ose juridik, vendas ose i huaj, eshte i detyruar te jape, sa here i kerkohet nga autoriteti shteteror, cdo te dhene per veprimtarine qe ushtron, kur kjo veprimtari permban elemente te fushes, qe mbulon Konventa, per te verifikuar nese keto veprimtari ushtrohen ne perputhje me kerkesat e saj dhe te ketij ligji.

3. Informacioni paraqitet permes nje deklarate vjetore, sipas formularit qe leshohet nga autoriteti shteteror.

Neni 6

Bashkepunimi me specialistet

Autoriteti shteteror bashkepunon me institucionet shkencore, si me Universitetin Politeknik, Laboratorin Qendror te Forcave te Armatosura, shoqatat e industrise kimike, si dhe me organizma e specialiste te tjere, te specializuar ne fushen e kimise, per asistence teknike.

Neni 7

Perfaqesuesi i perhershem ne ONAK

Perfaqesuesi i perhershem i Republikes se Shqiperise ne ONAK emerohet nga Ministri i Puneve te Jashtme nga personeli i sherbimit te jashtem.

Neni 8

Çeshtjet e sigurise kombetare

Autoriteti shteteror, per çeshtje qe ndikojne ne sigurine kombetare, ve ne dijeni Kuvendin, Presidentin e Republikes dhe Kryeministrin.

Neni 9

Rregullat per deklarim dhe per marrjen e licences

Ne zbatim te Konventes dhe te ketij ligji, Keshilli i Ministrave miraton:

1. Rregullat e detyrueshme per deklarim dhe marrjen e licences per:

a) prodhimin, depozitim, transferimin dhe perdorimin e produkteve me perdorim te dyfishte, te produkteve ushtarake te vecanta dhe te te gjitha produkteve kimike, te cilat perfshihen ne nenet dhe anekset e Konventes;

b) importimin, eksportimin, kalimin tranzit dhe ndermjetesimin per produktet me perdorim te dyfishte, per produktet ushtarake te vecanta, si dhe per te gjitha produktet kimike, mbi te cilat veprojne nenet e Konventes.

2. Udhezimet per zbatimin e pikes 1 te ketij neni.

Neni 10

Detyrimi per informacion per organet e kontrollit

1. Çdo person fizik ose juridik, qe kerkon te pajiset me licence ose ka licence, detyrohet t'u jape organeve te kontrollit, te percaktuara ne kete ligj, te gjitha te dhenat dhe dokumentet e nevojshme per vleresimin teresor te veprimtarise ose per kryerjen e kontrolleve perkatese.

2. Detyrimit te percaktuar ne piken 1 te ketij neni i nenshtrohen edhe shtetasit e tjere, qe kane detyrime ne zbatim te ketij ligji.

Neni 11

Dhenia e licencave

1. Asnje person fizik ose juridik nuk mund te importoje ose eksportoje lende me perberje kimike, te percaktuara ne tabelat 1, 2 dhe 3, si dhe nuk mund te prodhoje produkte kimike me permbajtje fosfori, sulfuresh dhe fluoresh, pa licencen perkatese, te leshuar nga Ministri i Industrise dhe i Energjetikes.

2. Kerkesa per marrjen e licences, se bashku me dokumentacionin e nevojshem, per ushrimin e veprimtarive, qe u nenshtrohen kontrollit te percaktuar ne Konvente dhe ne kete ligj, dergohet ne Ministrine e Industrise dhe te Energjetikes.

Kjo Ministri, per cdo rast, perpara dhenies se licences merr miratimin e autoritetit shteteror. 3. Dhenia e licences mund te shoqerohet me kushte dhe detyrime, te cilat, ne asnje rast, nuk perbejne konflikt interesash.

4. Ministri i Mbrojtjes dhe Ministri i Industrise dhe i Energjetikes percaktojne, me udhezim te perbashket, dokumentacionin qe shoqeron kerkesen per marrje licence.

Neni 12

Mospranimi i kerkeses per licence

1. Kerkesa per marrjen e licences nuk pranohet kur veprimtaria eshte ne kundershtrim me:
a) Konventen per Ndalimin e Armeve Kimike (KNAK) dhe me marreveshjet nderkombetare te kesaj fushe;

b) kerkesat dhe kushtet e parashikuara nga ky ligj dhe nga aktet e tjera ligjore e nenligjore.

2. Dhenia e licences per prodhimin, perpunimin, perdorimin dhe magazinimin e lendeve me perberje kimike, te percaktuara ne tabelen 1, refuzohet nese:

a) veprimtaria nuk ka qellime shkencore, mjekesore ose farmaceutike;

b) lloji dhe sasia e perberjeve kimike nuk jane brenda limiteve te lejuara per veprimtarite shkencore, mjekesore ose farmaceutike;

c) sasia e pergjithshme e ketyre perberjeve kimike, per perdorim ne Republiken e Shqiperise, per veprimtarite shkencore, mjekesore ose farmaceutike eshte me e madhe se 1 ton;

ç) sasia e pergjithshme e ketyre perberjeve kimike, e prodhuar ose e eksportuar ne Republiken e Shqiperise, eshte me e madhe se 1 ton.

3. Dhenia e licences per importim refuzohet ne rastet kur sasia e perberjeve kimike, e percaktuar ne tabelen 1, se bashku me sasine e pergjithshme te perberjeve kimike te lejueshme, gjendje ne territorin e Republikes se Shqiperise, eshte me e madhe se 1 ton.

4. Dhenia e licences per eksportim refuzohet nese:

a) perberjet kimike ne tabelen 1 do te eksportohen ne nje shtet, qe nuk eshte pale ne Konvente, ose do te rieksportohen ne nje shtet te trete;

b) perberjet kimike nuk do te perdoren per qellime shkencore, mjekesore, farmaceutike ose

per qellim te mbrojtjes nga armet kimike;

c) perberjet kimike te tabelave 2 dhe 3 kane si destinacion nje shtet, qe nuk eshte pale ne Konvente ose nuk shoqerohen me dokumentacionin e nevojshem, qe te garantoje perdorimin vetem per qellime te lejuara nga Konventa.

Neni 13

Transferimi dhe kohezgjatja e licences

1. Licenca e dhene, sipas kritereve te ketij ligji dhe te akteve te tjera ligjore e nenligjore, eshte e patransferueshme te persona te tjere fizike ose juridike.

2. Licenca eshte e vlefshme per 12 muaj, nga data e dhenies. Afati i perdorimit te saj mund te shtyhet vetem nje here, por deri ne 6 muaj. Procedurat per miratimin e kerkeses per shtyrjen e afatit jane te njejta me ato te percaktuara ne nenin 11 te ketij ligji.

Neni 14

Revokimi i licences

Licenca revokohet kur:

a) pas leshimit te saj krijohen rrethana, qe plotesojne kushtet per refuzim, sic parashikohet ne nenin 12 te ketij ligji;

b) kushtet dhe detyrimet per te cilat eshte dhene nuk jane respektuar.

Neni 15

Masat ndaj shteteve qe jane perdoruesit e fundit te nje produkti

1. Keshilli i Ministrave, ne perputhje dhe ne zbatim te marreveshjeve nderkombetare, ka te drejte t'ia refuzoje kerkesen per dhenie leje cdo shteti, i cili eshte perdoruesi i fundit i produktit, kur veren se jane shkelur kerkesat e Konventes dhe dispozitat e ketij ligji.

2. Keshilli i Ministrave parashikon lehtesira ose ben perjashtime nga masat e kontrollit ndaj

nje shteti:

a) i cili eshte pale ne Konvente;

b) eshte nenshkruer i masave te kontrollit nderkombetar, jo te detyrueshme nga e drejta nderkombetare, te pranuar keto me marreveshje dypaleshe.

Neni 16

Inspektimet

1. Deklaratat dhe vertetesia e dokumentacionit verifikohen nepermjet inspektimeve te drejtperdrejta ne vend.
2. Deklaratat per prodhimin e perberjeve kimike te tabelës 1 verifikohen jo vetem nepermjet inspektimeve te drejtperdrejta, por edhe nepermjet instrumenteve ose pajisjeve qe vendosen ne mjedisin ku ndodhet impianti qe verifikohet.

Neni 17

Inspektimi shteteror

Ne Ministrine e Industrise dhe te Energjetikes krijohet dhe funksionon, si organ kontrolli, struktura e inspektimit shteteror.

Neni 18

Inspektimi nderkombetar

Inspektimi nderkombetar kryhet nga perfaqesues te organizates se ONAK-ut dhe zhvillohet ne prani te nje grupi shoqerues vendas, i cili kryesohet nga perfaqesuesi i autoritetit shteteror dhe ne perberje ka perfaqesues nga Ministria e Industrise dhe e Energjetikes, Ministria e Puneve te Jashtme, Ministria e Ekonomise, Ministria e Mjedisit, Ministria e Shendetesise dhe specialiste nga Universiteti Politeknik dhe Laboratori Qendror i Forcave te Armatosura.

Neni 19

Lidhja e marreveshjeve per inspektim

1. Inspektimet periodike te personave fizike dhe juridike, qe ushtrojne veprimtari ne fushen e industrise kimike ose ne fusha te tjera, qe permbajne clemente te parashikuara ne Konvente, per te cilat Republika e Shqiperise ka nenshkruar marreveshje inspektimi me ONAK-un, zhvillohen ne perputhje me kete ligj dhe me marreveshjen.
2. Palet, per cdo inspektim, lidhin marreveshje per rregullat e kryerjes se inspektimit.
3. Marreveshja nenshkruhet nga kryetari i ekipit te inspektimit, per ONAK-un, dhe nga kryetari i grupit te shoqerimit, per palen shqiptare.

Neni 20

Bashkepunimi me inspektoret

1. Subjektet e licencuara, per te zoteruar ose drejtuar impiantet per fabrikimin e lendeve kimike, te cdo lloji, jane te detyruara te lejojne inspektimet dhe te bashkepusojne me inspektoret. Subjektet e licencuara vene ne dispozicion te ekipit te inspektimit ose personit te autorizuar:
 - a) te gjitha te dhenat qe u kerkohen, per kryerjen e inspektimit;
 - b) pajisjet e telekomunikacionit, mjediset e punes, mjetet e transportit, te nevojshme per levizjet brenda ketyre mjediseve, per realizimin e inspektimit;
 - c) mostra, me kerkese te ekipit, si dhe lejojne fotografimin e objekteve dhe te ndertesave te impiantit qe inspektohet;

ç) analiza, me kerkese dhe ne prani te ekipit te inspektimit, kur ky veprim nuk bie ne kundershtrim me masat e sigurimit teknik;

d) te gjitha dokumentacionin perkates per pjeset dhe objektet e impiantit qe po inspektohet, ku nuk lejohet hyrja e inspektoreve.

Gjithashtu, subjektet duhet:

- te marrin masa sigurimi gjate kryerjes se inspektimit (per mbrojtjen e jetes dhe te shendetit

te inspektoreve), si dhe te japin te dhena per administraten dhe logjistikën;

- te kontribuojne ne vleresimin e rezultateve paraprake te inspektimit dhe ne sqarimin e ceshtjeve te dyshimta;

- t'u japin organeve perkatese informacionet e nevojshme per negociimet dhe perfundimin e

marreshjeve te inspektimit, ne rastet kur inspektimi eshte kerkuar nga ONAK-u.

2. Shpenzimet e inspektoreve, ne raster e kontrolleve te kerkuara nga ONAK-u, per akomodimin, komunikimin (perfshi perkthyesit), levizjen, ndihmen mjekesore, ne raste urgjente, perballohen nga pronari ose drejtuesi i impiantit dhe rimbursohen nga ONAK-u. Kerkesa per rimbursim i paraqitet autoritetit shteteror, i cili ia paraqet ONAK-ut.

Neni 21

Kryerja e inspektimeve

Ekipeve te inspektimeve nderkombetare te ONAK-ut ne territorin e Republikes se Shqiperise

lejohen:

a) te hyjne e te dalin lirisht gjate orarit normal te punes ne mjediset ku ndodhet impianti qe po inspektohet;

b) te perdorin materialin e miratuar nga ONAK-u, duke zbatuar kushtet dhe masat e

sigurimit teknik brenda reparteve te ndryshme qe po inspektohen;

c) te kryejne te gjitha hetimet e nevojshme per inspektimin dhe te mbledhin te gjitha te dhenat e nevojshme per kete qellim, duke marre ne pyetje, kur eshte e domosdoshme, edhe personelin e impiantit qe inspektohet;

ç) te kontrollojne dokumentet, materialet, ambalazhimet dhe regjistrat e produkteve qe

ndodhen ne impiant; .

d) te marrin mostra kimike, por vetem me lejen e pronarit ose te drejtuesit te impiantit qe po inspektohet;

dh) te analizojne mostrat e marra, brenda impiantit qe inspektohet ose ne laboratore jashte tij, te njohura dhe te percaktuara nga ONAK-u;

e) te vendosin instrumente matese dhe pajisje per monitorimin e vazhdueshem te impianteve te licencuara per prodhimin e perberesve kimike te tabelës 1, ne menyre te tille dhe ne ate mase qe keto instrumente te mas pengojne funksionimin e tyre;

e) te kerkojne te dhena per hyrje-daljet e te gjitha mjeteve te transportit, qe qarkullojne ne impiantin qe po inspektohet;

f) te vezhgojne dhe inspektojne mjetet e transportit qe hyjne dhe dalin nga impianti, pervec rastit kur behet fjale per mjete private (automjete private te tonazhit te ulet).

Neni 22

Pergjegjesite e grupit te shoqerimit

Grupi i shoqerimit merr te gjitha masat e nevojshme per kryerjen e nje inspektimi efikas dhe te befasishem, pa cenuar interesat e pronarit ose te drejtuesit te impiantit qe inspektohet.

Grupi ka keto pergjegjesi:

a) krijon kushtet e nevojshme per inspektim, pa cenuar veprimtarine e impiantit gjate

zhvillimit te inspektimit;

b) mbron te dhenat, te klasifikuara "Sekret shteteror", dhe pajisjet private, si dhe ruan

konfidencialitetin;

c) ben klasifikimin e qarte te te gjitha te dhenave qe i vihen ne dispozicion ekipit te inspektimit;

ç) merr, ne bashkepunim me pronarin ose drejtuesin e impiantit qe inspektohet, vendime per venien ne dispozicion te ekipit te inspektoreve te te dhenave konfidenciale;

d) kujdeset, me kerkese te pronarit ose te drejtuesit te impiantit qe inspektohet, qe informacioni dhe te dhenat te mos dalin jashte impiantit, duke parandaluar spiunazhin industrial;

dh) zhvillon bisedime me ekipin e inspektimit per ndjekjen e procedurave te vec;anta, per te mbrojtur palet dhe objektet e impiantit qe inspektohet;

e) merr ne dorezim raportin e ekipit te inspektimit, bashke me verejtjet e ekipit te inspektoreve dhe nje kopje te ketij raporti ia dorezon pronarit ose drejtuesit te impiantit, ku u zhvillua inspektimi.

Neni 23

Detyrimi per bashkepunim ndermjet organeve shteterore dhe drejtuesve te impianteve qe inspektohen

1. Pronari ose drejtuesi i impiantit, ku do te kryhet inspektimi, duhet te njoftohet nga organet perkatese shteterore per inspektimin e paralajmeruar nga ONAK-u, per daten e sakte te fillimit te inspektimit, per vendin ku do te kryhet, perberjen e ekipit te inspektimit dhe te grupit te shoqerimit.

2. Kur pronari ose drejtuesi i impiantit peson dem gjate inspektimit, per shkak te veprimeve te te treteve, shteti shqiptar mbeshtet kerkesen per demshperblim, ne perputhje me kompetencat e tij ligjore.

Neni 24

Veprimtarite e ndaluara

Personave fizike dhe juridike, vendas ose te huaj, ne te gjitha rastet u ndalohe:

a) te zhvillojne, prodhojne, blejne, magazinojne, zoterojne arme kimike ose t'i transferojne

ala, ne menyre te drejtperdrejte ose te terthorte, te persona te tjere;

b) te perdorin arme kimike;

c) te marrin pjese ne trajnime ushtarake per perdorimin e armeve kimike;

ç) te ndihmojne, nxisin ose detyrojne, ne çdo menyre, persona te tjere qe te marrin pjese ne

çdo veprimtari te ndaluar per nje shtet nenshkruer te Konventes;

d) te transferojne ose te marrin nga shtetet qe nuk jane pale ne Konvente, lendet kimike te tabelave 1 dhe 2 te Konventes.

Ky nen eshte i detyrueshem edhe per shtetasit shqiptare qe kryejne veprimtari jashte

territorit te Republikes se Shqiperise.

Neni 25

Mbrojtja e te dhenave

Personeli i organizmave nderkombetare dhe specialistet jane te detyruar te ruajne informacionin e klasifikuar "Sekret shreteror", ne perputhje me ligjin nr.8457. date 11.2.1999 "Per informacionin e klasifikuar "Sekrer shteteror" ne Republikën e Shqiperise" dhe me dispozitat e Kodit Penal te Republikes se Shqiperise.

Neni 26

Kundervajtjet administrative

1. Shmangia nga detyrimet e Konventes dhe nga nenet 5, 6, 10, 13, 20, 23, 24, 25 te ketij ligji perben kundervajtje administrative dhe denohet me gjobe nga 100000 deri ne 300 000 leke.

2. Shmangia nga detyrimet e percaktuara ne piken 1 te ketij neni, kur ndodh me shume se 1

here, perben veper penale dhe denohet ne perputhje me dispozitat e Kodit Penal.

3. Venia e gjobave te parashikuara ne piken 1 dhe kallezimi per shmangie nga detyrimet e pikes 2 behen nga organi i kontrollit.

4. Subjektet, te cilat gjobiten sipas ketij neni per kundervajtje administrative, kane te drejten

e ankimit prane autoritetit shteteror, i cili, per shqyrtimin e tyre, krijon nje komision te posacem.

Neni 27

Ekzekutimi i gjobes

Shqyrtimi i kundervajtjeve administrative, ankimi ndaj vendimeve te autoritetit shteteror dhe ekzekutimi i gjobes behen ne perputhje me dispozitat e ligjit nr. 7687, date 7.4.1993 "Per kundervajtjet administrative", i ndryshuar, dhe me Kodin e Procedures Civile.

Neni 28

Shpenzimet

Fondet per perballimin e shpenzimeve te veprimtarive, ne zbatim te Konventes dhe te ketij ligji, planifikohen dhe perballohen nga Buxheti i Shtetit.

Neni 29

Nxjerrja e akteve

Keshilli i Ministrave ngarkohet te nxjerre aktet nenligjore te nevojshme ne zbatim te neneve 4 pika 4, 9 e 15 te ketij ligji.

Neni 30

Hyrja ne fuqi

Ky ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr .3906, date 30.7.2003 te Presidentit te Republikes se Shqiperise,
Alfred Moisiu